

Forord

Har det mening at tale om »europæisk identitet«? Kan Europa europæiseres? Spørgsmålene optager for øjeblikket euro-politikere med supermagtsdrømme, men også intellektuelle med visioner om et Europa frigjort fra USA's og USSR's kulturelle hegemoni.

Den tjekkiske eksilforfatter *Milan Kundera* opsøger det centralt europæiske i – Centraleuropa. Ved Centraleuropa forstår han den oppositionelle mellemkrigskultur, der florerede i 20'erne og de tidlige 30'ere, indtil nazismen og siden jerntæppet satte stop for den frodige udveksling af impulser mellem Øst- og Vesteuropa.

Hovedtema i dette nummer af *Kultur & Klasse* er Centraleuropa. *Henning Goldbæk* lægger ud med en artikel om *Kundera* og de kulturkritikere, der i mellemkrigstiden tolkede værdisammenbruddet. *Elias Canettis* store roman »Die Blendung« (»Forblindelsen«) analyseres af *Nils Gunder Hansen*, mens en anden af periodens fremtrædende kulturkritikere, Frankfurter-litteraten *Leo Lowenthal*, selv får ordet i et tilbageblik, der genoptager et vigtigt centraleuropæisk tema: solidariteten med det marginaliserede, det ikke-identiske – og den kategoriske afvisning af en kunst, der blot er beregnet til adspredelse. *Jørgen Holmgaard* præsenterer artiklen.

Bauhaus var navnet på mellemkrigstidens vigtigste retning inden for arkitekturen. *Anne-Louise Sommer* fortæller historien om denne avantgarde-bevægelse, der prægedes af konflikt mellem utopiske visioner og nu'ets krav.

Uden for temaet skriver *Torben Kragh Grodal* om tendenser i nyere fiktionsanalyse. Han søger at bilægge striden mellem såkaldt kommunikative og ekspressive skoler. Deres synspunkter er ikke antagonistiske, hævder Grodal, men gælder snarere forskellige sider af samme fænomenkompleks.

Nummeret afsluttes af mediedebat. *Kim Schrøder* polemiserer mod *Ib Bondebjergs* artikel i nr. 57 om »det amerikanske øje«. Handler diskussionen om, hvorvidt TV-analyse skal lade sig inspirere af angelsaksiske modeller – eller af centraleuropæiske?

Red.